

I modsat Retning udtalte sig Kruuse og Willumsen. Førstnævnte havde haft nogen Banskælighed ved at tage Bestemmelse i denne Sag, men var nu kommen til den faste Beslutning at ville stemme imod enhver Brug af Halevaad paa Fjordene. Der maatte lægges Vægt paa de mange fra forskjellige Sider indløbne Klager, hvis Betydning ikke kunde afstrækes derved, at det var Almuesfolk, der havde indgivet dem; Indberetningen fra Nørvig Toldsted om Haleudforslens Aftagen, samt at Halen viste sig gjennemgaaende mindre, bekræftede de omhandlede Vaads skadelige Indflydelse for Fiskerne og deres Erhverv; og da han nys tilligemed Udvalgets Formand havde foretaget en Rejse til Roskildefjord, havde alle, endog de, som selv havde anskaffet og brugt disse Vaad, ligefrem bedt om et almindeligt og ubetinget Forbud; — hertil maatte han slutte sig. — Willumsen saa ikke nogen Grund til at gjøre Halevaaddene den foreslaaede Indrømmelse, og forment, at ingen Fisker vilde tilraade Bestemmelse om deres Brug optagen i nogen Vedtægt. Han kunde alene holde sig til den Hindring, dette natlige Vaadfiske, der prøves rundt omkring allevegne i Fiskevandet, lægger for alt andet Fiskeri hvorved det umuliggjør enhver Beregning for Andros Fiskeridrift. Dette var ham nok for at stemme mod dets Brug i Fjordene; han indsaa ikke engang, at den lod sig forene med Fiskeriet ud for de aabne Kyster i Drefund, hvor Frygten for, at Halevaaddene skulde komme i Gang, var stor. — Formanden vilde gjerne yde Vædringsforlaget med de derfor anførte Grunde al Anerkjendelse, ligesom det ogsaa kunde synes, at Forlaget ikke vilde lægge Hovedhensigten med Paragrafen væsentlige Hindringer iveness, og, forsaavidt som man gif alvorlig tilværks med Vedtægternes Afkastelse ved sagtyndige Folk, kunde der ikke heller skjønnes nogen større Fare forbunden med dets Optagelse. Men, idet han ialfald maatte anse det farligt at holde de mindre Fjorde, Bige og smalle Sunde aabne for Bøtvaad, kunde han, selv med Hensyn til de større Fjorde, ikke frastige sig Frygt for, at det kunde lede til Misligheder og Bryderier, naar man det ene Sted vilde søge en Indrømmelse i samme Udstrækning, som der et andet Sted var tilstaaet, og han maatte ogsaa gjøre opmærksom paa Banskæligheden ved at træffe og senere fastholde den rette Grænse for en moderat Brug samt den Ballen, som i Tiden kunde blive Følgen, navnlig i et Forhold, hvor det saameget kom an paa de ledende Personers Anskuelser, der kunde vegle. Med disse Betragtninger for Øje maatte han bestemme sig for et rent og klart Forbud som det formaalstjensligste, og da Udvalget i dette Differentispunkt kom til at staa med lige Stemmer overfor hinanden, blev Vædringsforlaget ifølge den ved det første Møde vedtagne Bestemmelse, se Prot. S. 2, forkastet. Samtlige Medlemmer maatte dog erkjende, at Uenigheden i denne Henseende ikke var saa stor, som den kunde synes, og at der i Hovedspørgsmaalet om Forbud skulde finde Sted, var Enstemmighed. Den om Spørgsmaalet førte Forhandling ses i Udov. Prot. S. 42 1ste Sp. § 23 til S. 44 1ste Sp. § 24.

Uagtet Udvalget paa et andet Sted har havt Lejlighed til at godtgjøre, hvor varfom man maa være med at tage Hensyn til Stemninger, der give sig tilkjennde i indgivne Adresseer, Andragender og Besværinger fra Fiskere, samt til de Tilstande, der skildres til Støtte for saadanne, saa har det dog troet paa dette Sted noget nærmere at burde berøre, hvad der i saa Henseende vedrører Halevaadsspørgsmaalet overhovedet, for at vise, dels hvor talrige Andragender allevegnefra ere indgaaede derom, fremfor i andre Retninger, dels hvor vedholdende de ere komne ligesaa fra den første Anledning og indtil nu. — Det vil derester ogsaa være hensigtsmæssigt at anføre de væsentligste af de lokale Myndigheders Erklæring over denne vigtige Sag, for at Alt, hvad der tjener til dens Beslysning kan foreligge, naar den kommer under Rigsdagens Overvejelse og Forhandling.

Vi kunne ligesaa godt forud bemærke, at der fra de fleste Sider er indløbet Klager over Drivevaadene, som vi i § 7 have foreslaaet forbudte over hele Landet, og over de bundsløbende Halevaad til Vaad for Anker. Det ligger derimod i Sagens Natur, at der ankes mindre over det Brug, hvorunder Vaad drages til Vaad, og da helst, hvor de have virket i Overtaal. At disse imidlertid heller ikke have undgaaet at vække stærk Misnøje, vil ses af den første Post.

Der kan vel allerede i Aarene 1869 og 70 et og andet Sted have været sporet Utilfredshed med de fra Limfjorden udvandrede Halevaad. Der er ogsaa dem, som sige, at da Loven af 22. Marts 1867, som gav Frihed for Vaadbræt til Vaad for Anker, havde givet Anledning til, at Bøtvaadenes Antal paa Limfjorden i en utrolig kort Tid steg fra ca. 50 i 1866 til 178 i 1867/68, og stadig tiltagende til 321 i 1870/71, og Malefiskeriet bersteds blev mindre lønnende, hvad der ogsaa vil ses af de aftagende UdbytteAngivelser for dette Fiskeri i Kontrollør Andersen's aarlige Indberetninger til Indenrigsministeriet, laa heri tilstrækkelig Grund for Limfjordsfiskerne til at drage ud og søge bedre Lykke paa Steder, hvor denne Fiskemaade ikke havde været brugt før. Udvalget skal ikke her nærmere undersøge, med hvad Ret denne Omstændighed ansøres som Grund for Halevaad-denes Udbredelse fra Limfjorden. — den kan gjerne have været medvirkende; men det er dog først siden 1871, at Nøden syntes at staa rigtig for Døren. De Besværinger og Andragender, hvori man i mere eller mindre stærke Udtryk, med Udhavelsen af de foran i nærværende Betænkning omhandlede skadelige Virkninger, beder om Beskyttelse mod Ubelæggelsen ved et Forbud, ere følgende: